

РЕШЕНИЕ

№ 2030

гр. София, 29.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 09.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дилияна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **7931** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.1, ал.2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по исковата молба на Е. Б. Г., с която срещу Столична дирекция на вътрешните работи /СДВР/ е предявен иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ за присъждане на сумата в размер на 3000 лева, представляваща обезщетение на ищцата за причинените ѝ неимуществени вреди, изразяващи се в психически срив, претърпяно унижение, срам и притеснение, влошени взаимоотношения и раздяла с приятеля ѝ, чувство на тъга, притеснение за децата ѝ, влошено здравословно състояние – силна тревожност, панически пристъпи, наложили преглед при медицински специалисти и лечение, уронване на честта и доброто ѝ име, достойнството и морала ѝ, ограничаване на социалните и личните ѝ контакти, вследствие незаконосъобразно издадената и отменена по надлежния ред Заповед за задържане рег.№ 2410/26.10.2017г. на полицейски орган при 06 РУ на СДВР. Претендира се и присъждане на законната лихва върху сумата, считано от влизане в сила на решението за отмяна на незаконосъобразната заповед – 25.04.2018г., до окончателното изплащане на обезщетението. Претендират се и направените разноски по производството.

В съдебно заседание исковата претенция се поддържа чрез адв.М., която моли за уважаването на иска. Счита, че са налице предпоставките за присъждане на

обезщетение по отношение на ищцата – налице е незаконосъобразна заповед, отменена от съда. Размерът на обезщетение, посочен в исковата молба счита, че е съобразен с принципа за справедливост на първо място, който е залегнал в чл.52 ЗЗД и на следващо място е съобразен с настоящата икономическа обстановка в страната. Поддържа, че от представените доказателства и показанията на разпитания свидетел се установява, че действително ищцата е претърпяла негативни емоционални състояния вследствие на това задържане, че двете ѝ деца са били оставени сами в дома им. Претендира разноски по делото, за което представя списък по чл.80 ГПК.

Ответникът по предявения иск, в писмен отговор на исковата молба, оспорва изцяло неговата основателност. Сочи, че се касае за вреди, причинени вследствие административна дейност, изпълнявана от държавен орган. Безспорно е налице незаконосъобразен административен акт, издаден при упражняване на тази дейност, но недоказан намира втория елемент от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал.1 ЗОДОВ, а именно наличието на претърпени вреди. Представените писмени доказателства намира, че не обосновават тезата на ищцата. Недоказан намира и третия елемент – причинно-следствена връзка между отменената заповед и причинените вреди. В условията на евентуалност оспорва размера на претендираното обезщетение, който намира силно завишен и несъответстващ на принципа на справедливост, регламентиран в чл.52 ЗЗД.

В съдебно заседание чрез юрк.Х. поддържа заявената неоснователност на иска за отговора на исковата молба. Счита, че в настоящото производство не са доказани твърдените вреди, както и причинно - следствената връзка между тях и отменената заповед за задържане. Мотивира, че вредите, ако се допусне, че такива има, произтичат не от заповедта за задържане, която заповед е изначално незаконосъобразна, а от обявяването на ищцата за общодържавно издирване с постановление на разследващ полицаи, което не е оспорено. Предвид това според него самото задържане не е незаконосъобразно. Представената медицинска документация мотивира, че не обосновава извод за настъпване на здравословни проблеми вследствие задържането, тъй като такива са били налице и преди това. Отбелязва, че задържането е в 01.10 часа през нощта извън дома, поради което намира за неоснователно твърдението на ищцата, че е изпитала притеснение за това, че няма кой да се грижи за децата ѝ. Моли свидетелските показания да не бъдат кредитирани, тъй като свидетелят не показва, че има знания конкретно за събитията, от които произтичат вредите. Той не може да каже къде живее ищцата, нито колко броя деца има, не поддържа отношения с нея от години. Очевидно е, че той познава бегло ищцата и неговите показания относно твърдените вреди счита за недостоверни. Относно претендираното обезщетение счита, че размерът му е прекомерен и несъобразен с принципа на чл.52 ЗЗД. Моли искът да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан, в условията на евентуалност да бъде намалено претендираното обезщетение. Претендира юрисконсултско възнаграждение. В условията на евентуалност отправя възражение по чл.78, ал.5 ГПК.

Участващият по делото прокурор от СГП дава заключение за частична основателност на предявения иск, тъй като в конкретния случай за ищцата е налице правно основание за предявяването му с оглед наличието на отменен като незаконосъобразен административен акт – заповед за задържане, но от събраните доказателства по делото не се установява настъпването на претендираните вреди – свидетелските показания са твърде общи, а медицинските документи не визират времево обвързване на

обективизираните в тях факти със самото задържане. Същевременно според прокурора самото задържане няма съмнение, че е причинило негативни психически преживявания за ищцата, но тези вреди намира, че са обичайни, като с оглед краткото време на задържането – по-малко от 24 часа, обезщетението следва да бъде присъдено в минимален размер.

Съдът, като се запозна с изложеното в исковата молба, становищата на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Страните не спорят и от доказателствата по делото се установява, че ищцата е задържана за срок до 24 часа със Заповед за задържане рег.№ 2410/26.10.2017г., издадена от полицейски орган при 06 РУ на СДВР на основание чл.72, ал.1, т.1 от Закона за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/ - установяване на съпричастност към извършено престъпление по чл.195 НК.

Заповедта е оспорена от Г. като по жалбата ѝ е образувано адм.д.№ 12837/2017г. по описа на Административен съд София-град. С Решение № 2257/03.04.2018г., влязло в сила на 25.04.2018г., заповедта е отменена като незаконосъобразна.

Видно от доказателствата по адм.д. № 12837/2017г., ищцата е била задържана 26.10.2017г. в 01,10 часа и освободена на същата дата в 16,50 часа. В декларацията – приложение № 1 към чл.14, ал.2, попълнена при задържането на 26.10.2017г. ищцата собственооръчно е вписала, че няма здравословни проблеми, които налагат консултация с лекар, не желае медицински преглед по неин избор и за нейна сметка, не желае преглед от лекар. От протокол за разпит на свидетел от 26.10.2017г. на л.33 по адм.д. № 12837/2017г. се установява, че ищцата е била обявена за общодържавно издирване от 08 РУ на СДВР и установена на 26.10.2017г. при извършване на обход от свидетеля Г., мл. инспектор в група П. при 06 РУ на СДВР и колегата му А., в лек автомобил марка „Ф.“, с рег. [рег.номер на МПС] , заедно с лицето Х. А. И., при извършване на рутинна проверка. След установяване самоличността на двете лица, намиращи се лекия автомобил, същите били задържани – И. за установяване на съпричастност към престъпление по чл.195 НК, а Г. – на основание телеграмата, инициирана от 08 РУ на СДВР.

Във връзка с исковата претенция ищцата е представила по делото удостоверение № 49/28.10.2017г., издадено от общопрактикуващия лекар д-р Р. Б., видно от което тя се намира в задоволително общо състояние с лек до умерен депресивен епизод в настроението, за период от 6 месеца е предписана терапия с Ксанакс като след този период следва да направи контролен преглед с психиатър.

Приет като доказателство по делото е и лист за преглед № 002815/26.02.2018г. от д-р М. И., УМБАЛ „А.“ по повод оплаквания на ищцата от сърцебиене и чувство на тревожност от датата на прегледа. В амбулаторния лист е отразено, че е проведена консултация с д-р П. – психиатър като е дадена терапия; липсва необходимост от болнично лечение; за продължаване на диагностиката и лечението в извънболнична помощ.

Представен е и допълнителен лист към лист за преглед на пациента в спешно отделение, от който със сигурност може да се установи единствено, че прегледът е извършен от д-р П. – психиатър, на 26.02.2018г., не е безспорно на кого е извършен прегледа.

От амбулаторен лист от 04.04.2018г. на д-р В. М. се установява, че при извършен

преглед на ищцата е снета следната анамнеза: оплаква се от повишена тревожност; сърцебиене с пристъпно изпотяване; през последната година имала 2 панически пристъпа; приема Ксанакс 0,5мг без прекъсване. Според отразеното в амбулаторния лист обективно състояние на ищцата тя е напрегната, тревожна. Прегледът е приключил с мнение за изследване на хемоглобин и желязо поради съмнение за желязодефицитна анемия. Предписаната терапия е продължаване приема на Ксанакс, плюс допълнителни медикаменти. От същия лекар е извършен преглед и на 17.12.2018г., приключил с мнение за същото изследване.

От показанията на свидетеля П. К. К., разпитан в съдебно заседание на 09.03.2023г., се установява, че не познава добре ищцата, познанството им е във връзка с обстоятелството, че е била приятелка на негов приятел – Н. А., с когото тя имала връзка към датата на задържането, запознат е с обстоятелството, че е била задържана през 2017г., защото били задържани двамата с приятеля ѝ. След освобождаването от ареста ищцата била в тежко психическо състояние, но доколкото знае тя и преди това имала проблеми, дори веднъж заедно с А. я водили до някаква клиника за преглед, тъй като получила паник атака. Двамата с А. се разделили след ареста. Тя чувствала страх от всичко, което се случило. Тежало ѝ най-вече, че по времето на задържането ѝ децата ѝ останали сами в къщи, а те били малки, на не повече от 10 години. Не знае по кое време на денонощието е била задържана.

Тези показания съдът кредитира единствено в частта, установяваща наличието на здравословни проблеми при ищцата, датиращи отпреди задържането ѝ с отменената заповед и продължили след това, доколкото кореспондират с останалите доказателства по делото. Наличието на посочения здравословен проблем, освен това, не се отрича от пълномощника на ищцата /протокол от с.з. на 09.03.2023г./. В останалата им част показанията на свидетеля не следва да бъдат кредитирани, тъй като не е познавал отблизо Г., твърди, че е била задържана с приятеля му А., а по делото се установи, че задържането е съвместно с друго лице – Х. И., което свидетелят не познава. Доколкото не е сигурен за времето, когато е била задържана – „...мисля, че през 2017г. ги задържаха двамата“, съдът не може да възприеме показанията му като категорично отнасящи се до процесното задържане.

Други доказателства от значение за правния спор не са ангажирани.

Въз основа на така установеното от фактическа страна съдът извежда следните изводи от правна страна:

По допустимостта на иска:

В случая се претендира обезщетение за неимуществени вреди, причинени от незаконосъобразно задържане по реда на чл.72 ЗМВР. Заповедта за задържане представлява административен акт по арт. от чл.72 и сл. ЗМВР, което квалифицира иска като такъв с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ. Според посочената разпоредба държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконовни нормативни актове. Според ал.2 на посочената разпоредба, исковете по чл.1, ал.1 се разглеждат по реда на АПК – Глава единнадесета. Правилата за допустимост на иска по чл.1, ал.1 ЗОДОВ са регламентирани в чл.204 АПК като според ал.1 иск може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред. В случая по делото се установи по безспорен начин, че Заповед за

задържане рег.№ 2410/26.10.2017г. на полицейски орган при 06 РУ на СДВР е отменена с влязло в сила на 25.04.2018г. Решение № 2257/03.04.2018г., постановено по адм.д. 12837/2017г. по описа на Административен съд София-град. Предвид това и с оглед обстоятелството, че искът е предявен срещу Столичната дирекция на вътрешните работи, която е надлежен ответник по см. на чл.205, ал.1 АПК вр. чл.37, ал.2 ЗМВР, съдът приема, че е сезиран с допустим иск.

Разгледан по същество, искът е частично основателен, по следните съображения: Изведени от правната норма на чл.1, ал.1 ЗОДОВ и наведеното от ищцата фактическо основание на исковата претенция, предпоставките за уважаване на исковата претенция, които следва да са налице кумулативно са наличието на незаконосъобразен административен акт, отменен по съответния ред, причинени вреди и пряка причинно-следствена връзка между тях. Отговорността е обективна и безвиновна – чл.4, ал.1 ЗОДОВ.

Както се посочи по-горе, налице е отменен с влязло в сила съдебно решение незаконосъобразен административен акт, съответно налице първата изискуема предпоставка от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Доказано намира съдът и наличието на причинени на ищцата неимуществени вреди от незаконното ѝ задържане, изразяващи се в психически стрес, срам и притеснение.

Недоказано намира съдът твърдението ѝ, че се е разделила с приятеля си вследствие задържането, тъй като се срамувала от него. Недоказано намира съдът твърдението, че се е срамувала от приятелите си, че ще я сметат за престъпник – разпитаният по делото свидетел не е приятел на ищцата, а на нейния бивш приятел, който не живее в [населено място], не я познава добре по негови твърдения, за което говорят и показанията му, че не знае къде точно живее, нито за какво точно е задържана. Същевременно по делото не са ангажирани доказателства заповедта за задържане на ищцата да е широко оповестена, поради което не може да се приеме, че е станала достояние на приятелите ѝ, близките ѝ и въобще лицата от кръга на социалните ѝ контакти, за да доведе до ограничаването им поради срам, притеснение и неудобство. В самия протокол, попълнен от нея при задържането ѝ, тя е отказала да бъдат уведомени близките ѝ за това. Посочено е едно единствено лице за контакт - М., без да е посочена връзката по между им.

Недоказано намира съдът и твърдението на ищцата, че е изпитала силно безпокойство за децата си, поради това че вследствие задържането ѝ те ще останат сами вкъщи – тя е задържана извън дома си, на адрес, различен от посочения в документите по задържането ѝ – там е посочено, че живее в [населено място], а ищцата е задържана в [населено място], при това в 01,10 часа.

Въпреки това съдът приема, че вреди са доказани тъй като задържането от полицейските органи обичайно причинява на всяко лице негативни емоции под формата стрес, притеснение, най-малко поради ограничаването на свободата му на придвижване. Твърдението, че тези вреди са довели до влошаване здравословното състояние на ищцата съдът приема за недоказано, доколкото по делото не е спорно, че и преди задържането ѝ Г. е имала паник атаки, изпитвала е чувство не тревожност и пр., за което свидетелстват доказателствата за назначено ѝ 6-месечно лечение с препарата Ксанакс.

Тези вреди се намират в пряка причинно-следствена връзка с отменения незаконосъобразен акт, тъй като са резултат от незабавното му изпълнение и възникват по силата на издаването му. Съответно налице са втората и третата

кумулятивно изискуеми предпоставки от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Предвид обстоятелството, че в ЗОДОВ липсва разпоредба за начина на определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, то на основание § 1 от заключителните му разпоредби, приложение следва да намери разпоредбата на чл.52 ЗЗД, според която размерът на обезщетението се определя от съда по справедливост. Задължителни указания по приложението на чл.52 ЗЗД, се съдържат в т.ІІ на ППВС № 4/1968г. Съгласно това разрешение, понятието "справедливост" по вложения от законодателя смисъл в сочената норма, не е абстрактно, а е всякога обусловено от редица конкретни и обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид при определяне размера на обезщетението. При телесни увреждания такива обективни обстоятелства би могло да са свързани с начина на извършване, характера на увреждането, произтичащите от нето физически и психологически последици, като при причиняване на смърт, съгласно цитираното ППВС от значение са и възрастта на увредения, общественото му положение, отношенията между пострадалия и близките му, които търсят обезщетение за неимуществени вреди, както и редица други обстоятелства, които съдът е длъжен да обсъди и въз основа на оценката им да определи конкретния размер на обезщетение по справедливост.

Следва да бъде посочено още, че с Постановление № 4/68г. Пленумът на ВС изрично е приел, че понятието "справедливост" не е абстрактно понятие и е дал само една от възможните насоки - справедливостта да се преценява въз основа на конкретно обективно съществуващи обстоятелства. Последните обаче не съставляват съдържание на понятието справедливост, а елементи на възмездяване, които при това следва да бъдат възмездени, именно по справедливост, което последно понятие е останало недефинирано, и поради това води до невъзможност да се проследи механизма на определяне на крайния размер на обезщетението за неимуществени вреди.

В конкретния случай, настоящият съдебен състав намира, че обезщетението, което следва да се присъди на ищцата за претърпените от нея неимуществени вреди от незаконосъобразния административен акт - заповедта за задържане, следва да бъде в размер на 300 лева, което е справедливо и ще репарира претърпените от нея неимуществени вреди - страх, срам, притеснения от задържането, като отчита, че задържането е продължило по-малко от 24 часа. За останалата претендирана част над 300 лева искът до пълния му предявен размер от 3000 лева следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

Предвид доказаната частична основателност на основния иск, основателен се явява и предявения акцесорен такъв за присъждане на законната лихва върху сумата на обезщетението, считано от влизане в сила на решението за отмяна на незаконосъобразната заповед – 25.04.2018г., до окончателното изплащане на обезщетението.

С оглед изхода на спора на ищцата се следват разноски за държавна такса в размер на 10 лева, както и за адвокатско възнаграждение в размер на 40 лева, съразмерно на уважената част от иска. На ответника се следват разноски за юрисконсултско възнаграждение, при съобразяване отсъствието на фактическа и правна сложност на делото, в размер на 90 лева.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд

София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Е. Б. Г., ЕГН [ЕГН], по предявения иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, сумата в размер на 300 /триста/ лева, представляваща обезщетение за причинените ѝ неимуществени вреди от отменената като незаконосъобразна Заповед за задържане рег.№ 2410/26.10.2017г., издадена от полицейски орган при 06 РУ на СДВР, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 25.04.2018г. до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ иска в останалата му част над сумата от 300 лева до пълния предявен размер от 3000 лева.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Е. Б. Г., ЕГН [ЕГН], сумата в размер на 50 /петдесет/ лева, представляваща разноски по производството.

ОСЪЖДА Е. Б. Г., ЕГН [ЕГН], да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи сумата в размер на 90 /деветдесет/ лева, представляваща разноски по производството.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му, чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: